

EUROPSKI SUD ZA LJUDSKA PRAVA

PRVI ODJEL

PREDMET HADŽI PROTIV HRVATSKE

(Zahtjev br. 42998/08)

PRESUDA

STRASBOURG

1. srpnja 2010.

*Ova će presuda postati konačnom pod okolnostima utvrđenim u članku 44.
stavku 2. Konvencije. Može biti podvrgnuta uredničkim izmjenama.*

U predmetu Hadži protiv Hrvatske,

Europski sud za ljudska prava (Prvi odjel), zasjedajući u vijeću u sastavu:

g. Christos Rozakis, *predsjednik*,
gđa Nina Vajić,
g. Khanlar Hajiyeu,
g. Dean Spielmann,
g. Sverre Erik Jebens,
g. Giorgio Malinverni,
g. George Nicolaou, *suci*,

i g. Søren Nielsen, *tajnik odjela*,

nakon vijećanja zatvorenog za javnost 10. lipnja 2010. godine,
donosi sljedeću presudu koja je usvojena tog datuma:

POSTUPAK

1. Postupak u ovome predmetu pokrenut je na temelju zahtjeva (br. 42998/08) protiv Republike Hrvatske što ga je 26. srpnja 2008. godine hrvatski državljaniin g. Đerđet Hadži ("podnositelj zahtjeva") podnio Sudu na temelju članka 34. Konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda ("Konvencija").

2. Podnositelja zahtjeva zastupao je g. D. Omrčen, odvjetnik iz Osijeka. Hrvatsku vladu ("Vlada") zastupala je njezina zastupnica, gđa Š. Stažnik.

3. Dana 20. svibnja 2009. godine predsjednik Prvog odjela odlučio je Vladu obavijestiti o prigovorima koji se tiču prava podnositelja zahtjeva na osobnu slobodu, o prigovoru protiv postupka koji se tiče zakonitosti njegovog pritvora i o prigovoru o nepostojanju djelotvornoga pravnog sredstva. Odlučeno je i ispitati osnovanost zahtjeva istovremeno kad i dopuštenost (članak 29., stavak 3.).

ČINJENICE**I. OKOLNOSTI PREDMETA**

4. Podnositelj zahtjeva je rođen 1985. godine i živi u Osijeku.

5. Dana 19. runa 2007. godine podnositelj zahtjeva optužen je pred Općinskim sudom u Osijeku za tešku krađu. Dana 6. prosinca 2007. godine Općinski sud u Osijeku imenovao je D. Omrčena braniteljem podnositelja zahtjeva.

6. Dana 12. prosinca 2007. godine Općinski sud u Osijeku odredio je pritvor podnositelju zahtjeva u vezi s kaznenim postupkom pokrenutim protiv njega. Relevantni dio odluke glasi kako slijedi:

“..., okr. Đerđet Hađi se u konkretnom slučaju tereti da je u periodu od 17. prosinca 2006. godine do 27. kolovoza 2007. godine, u 15 navrata, počinio jedno produljeno kazneno djelo teške krađe iz čl. 217. st. 1. t. 1. KZ-a.

Imajući u vidu da se okr. Đerđet Hađi tereti za počinjenje produljenog kaznenog djela teške krađe, počinjenog u vremenskom kontinuitetu u trajanju od 8 mjeseci, da je prema podacima kaznene evidencije do sada osuđivan zbog istovrsnog kaznenog djela iz čl. 217. KZ-a, kao i da je okrivljenik bez prihoda i imovine, ovosudno vijeće nalazi da su to okolnosti koje u svojoj ukupnosti opravdavaju bojazan da bi boravkom na slobodi mogao ponovno počiniti isto ili slično kazneno djelo, zbog čega je opravdano određivanje pritvora iz zakonske osnove čl. 102. st. 1. t. 3. ZKP-a.”

7. Podnositelj zahtjeva je uhićen te je ostao u pritvoru do 14. prosinca 2007. godine. Uložio je žalbu protiv odluke od 12. prosinca 2007. godine. Dana 27. prosinca 2007. godine Županijski sud u Osijeku prihvatio je žalbu podnositelja zahtjeva i ukinuo odluku od 12. prosinca 2007. godine, ali podnositelju zahtjeva nije ukinuo pritvor.

Izreka odluke glasi kako slijedi:

“Prihvaća se žalba okr. Đerđet Hađia, ukida se rješenje prvostupanjskog suda (ali ne i pritvor), te se predmet upućuje tome sudu na ponovno odlučivanje.”

Relevantni dio obrazloženja glasi kako slijedi:

Žalba je osnovana.

Osnovano u žalbi ističe žalitelj (okr. Đerđet Hađi) da je pobijano rješenje donijeto uz bitnu povredu odredaba kaznenog postupka iz čl. 367. st. 3. u vezi čl. 105. st. 1. ZKP. Naime, u razlozima pobijanog rješenja se navodi da je sjednica vijeća na kojoj se, nakon prodaje optužnice, odlučivalo o određivanju pritvora, održana u odsutnosti odvjetnika D.O., branitelja po službenoj dužnosti okr. Đerđet Hađia, shodno st. 2. čl. 105. ZKP. Međutim, žalitelj u žalbi dovodi u sumnju utvrđenje prvostupanjskog suda da je branitelj po službenoj dužnosti okrivljenika uredno pozvan na sjednicu vijeća, na koju je morao biti pozvan shodno st. 1. čl. 105. ZKP. To zbog toga što žalitelj u žalbi ističe da rješenje kojim je postavljen D.O., odvjetnik iz Osijeka, za branitelja po službenoj dužnosti shodno čl. 65. st. 2. ZKP, imenovani odvjetnik uopće nije primio do održavanja sjednice vijeća na kojoj se odlučivalo o određivanju pritvora dana 12. prosinca 2007. godine, sjednice vijeća na kojoj se odlučivalo o određivanju pritvora dana 12. prosinca 2007. godine, a da branitelj po službenoj dužnosti nije niti uredno pozvan na tu sjednicu vijeća. Pri tome žalitelj u žalbi ističe da je poziv za sjednicu vijeća branitelju po službenoj dužnosti upućen putem telefaksa dana 12. prosinca 2007. godine 10,55 sati, a uz žalbu prilaže presliku zapisniku o glavnoj raspravi kod Općinskog suda u Slavonskom Brodu od 12. prosinca 2007. godine u spisu broj P-1831/00, da je pred tim sudom bio nazočan na glavnoj raspravi od 9,30 do 10,30, pa da obzirom na vrijeme održavanja sjednice vijeća u 13,00 sati toga dana, nije uredno pozvan branitelj po službenoj dužnosti na sjednicu vijeća.

Kraj takvog stanja stvari da branitelj po službenoj dužnosti nije uredno pozvan na sjednicu vijeća na kojoj se odlučivalo o određivanju pritvora, a morao je biti pozvan shodno st. 1. čl. 105. ZKP, tako da poziv za sjednicu vijeća primi pravodobno da na istu može pristupiti, povrijeđeno je pravo obrane okrivljenika da ga na sjednici vijeća

na kojoj se odlučuje o određivanju pritvora brani branitelj po službenoj dužnosti, koji može biti samo odvjetnik, a to je moglo utjecati na odluku o pritvoru, pa je na taj način počinjena bitna povreda odredaba kaznenog postupka iz čl. 367. st. 3. u vezi čl. 105. st. 1. ZKP.

Pri tome je za ukazati da ni činjenično stanje glede važan činjenice da li je odvjetnik koji je postavljen za branitelja po službenoj dužnosti i da li je uredno pozvan na sjednicu vijeća na kojoj se odlučivalo o pritvoru, za sada se ne bi moglo prihvatiti kao pravilno i potpuno utvrđeno, obzirom na naprijed navedene razloge.

Prvostupanjski sud će kod ponovnog odlučivanja utvrditi da li je odvjetnik D.O. iz Osijeka i kada primio rješenje kojim je postavljen za branitelj po službenoj dužnosti, a potom će branitelja okrivljenika uredno pozvati na ponovnu sjednicu vijeća na kojoj će se odlučivati o eventualnoj primjeni mjere pritvora.

Slijedom rečenog valjalo je prihvatiti žalbu okr. Đerđeta Hadia, ukinuti pobijano rješenje (ali ne i pritvor) i predmet uputiti prvostupanjskom sudu na ponovno odlučivanje (čl. 398. st. 3. ZKP).

8. Dana 2. siječnja 2008. godine Općinski sud u Osijeku odredio je pritvor podnositelju zahtjeva na temelju članka 102., stavka 1. (3.) Zakona o kaznenom postupku. Dana 11. siječnja 2008. godine Županijski sud u Osijeku odbio je žalbu koju je uložio podnositelj zahtjeva.

9. Dana 15. siječnja 2008. godine podnositelj zahtjeva je podnio ustavnu tužbu protiv odluke od 27. prosinca 2007. godine, tvrdeći da, iako je odluka o njegovom pritvoru bila ukinuta, njegov pritvor nije ukinut.

10. Dana 30. siječnja 2008. godine Općinski sud u Osijeku odbio je optužbu protiv podnositelja zahtjeva jer je državno odvjetništvo odustalo od kaznenog progona s obzirom da nije bilo dokaza da je podnositelj zahtjeva počinio kazneno djelo o kojemu je riječ. Istoga datuma isti je sud ukinuo pritvor podnositelja zahtjeva te je podnositelj zahtjeva odmah pušten.

11. Dana 18. veljače 2008. godine Ustavni sud Republike Hrvatske utvrdio je da je ustavna tužba podnositelja zahtjeva od 15. siječnja 2008. godine nedopuštena s osnova što pobijana odluka više nije na snazi, jer je u međuvremenu dana 2. siječnja 2008. godine Općinski sud u Osijeku donio novu odluku kojom je određen pritvor podnositelju zahtjeva. Relevantni dio rješenja glasi kako slijedi:

“5. ... Ustavni sud je tijekom ustavnosudskog postupka utvrdio da je Općinski sud u Osijeku u ponovnom postupku donio rješenje donio novo rješenje pod brojem: Kv-544/07-22 (K-688/07-22) od 2. siječnja 2008. godine o određivanju pritvora podnositelju ustavne tužbe.

6. Budući da je podnositelju novim rješenjem određen pritvor te da je njime faktički stavljeno izvan snage osporavano rješenje, u trenutku odlučivanja o ustavnoj tužbi podnositelja prestale su postojati pretpostavke za odlučivanje o biti stvari.”

12. Neutvrđenog datuma podnositelj zahtjeva podnio je građansku tužbu protiv države Općinskom sudu u Osijeku, tražeći 23.500 hrvatskih kuna

(HRK) na ime naknade štete koju je pretrpio zbog svog „neosnovanog“ pritvora. Dana 17. studenog 2008. godine Općinski sud je prihvatio tužbeni zahtjev i podnositelju zahtjeva dosudio 16.400 HRK. Neutvrđenog datuma, Državno odvjetništvo uložilo je žalbu te je žalbeni postupak sada u tijeku.

II. MJERODAVNO DOMAĆE PRAVO

13. Članak 62., stavak 1. Ustavnog zakona o Ustavnom sudu (*Narodne novine*, br. 29/2002), glasi kako slijedi:

„1. Svatko može podnijeti Ustavnom sudu ustavnu tužbu ako smatra da mu je pojedinačnim aktom tijela državne vlasti, tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave ili pravne osobe s javnim ovlastima, kojim je odlučeno o njegovim pravima i obvezama ili o sumnji ili optužbi zbog kažnjivog djela, povrijeđeno ljudsko pravo ili temeljna sloboda zajamčena Ustavom, odnosno Ustavom zajamčeno pravo na lokalnu i područnu (regionalnu) samoupravu (u daljnjem tekstu: ustavno pravo).“

14. Mjerodavne odredbe Zakona o kaznenom postupku (*Narodne novine*, br. 110/1997, 27/1998, 58/1999, 112/1999, 58/2002 i 62/2003, 178/2004 i 115/2006) glase kako slijedi:

Članak 18.

“...

(4) U vijeću sastavljenom od tri suca općinski sudovi donose odluke izvan glavne rasprave.“

8. Općenite odredbe o pritvoru

Članak 101.

„(1) Pritvor može biti određen samo ako se ista svrha ne može ostvariti drugom mjerom.

(2) Čim prestanu razlozi zbog kojih je pritvor određen, pritvor se mora ukinuti i pritvorenika pustiti na slobodu.

(3) Pri odlučivanju o pritvoru, posebno o njegovu trajanju, vodit će se računa o razmjeru između težine počinjenoga kaznenog djela, kazne koja se.... može očekivati u postupku i potrebe određivanja i trajanja pritvora.

(4) Sudbena tijela pred kojima se vodi postupak postupat će u predmetima u kojima je određen pritvor posebno žurno, te po službenoj dužnosti paziti jesu li prestali razlozi i zakonski uvjeti za pritvor i u tom slučaju ga odmah ukinuti.“

9. Osnove za određivanje pritvora

Članak 102.

„(1) Ako postoji osnovana sumnja da je određena osoba počinila kazneno djelo, pritvor se protiv te osobe može odrediti:

.....

3. ako osobite okolnosti opravdavaju bojazan da će ponoviti kazneno djelo...“

10. Rješenje o određivanju pritvora**Članak 103.**

(1) Pritvor se određuje pisanim rješenjem nadležne sudbene vlasti.

...”

11. Sudbena vlast nadležna za određivanje i ukidanje pritvora**Članak 104.**

“...

(3) Nakon podnošenja optužnice.....pritvor određuje, produljuje i ukida sudsko vijeće iz članka 18. stavka 4., odnosno članka 20. stavka 2. ovoga Zakona. Za trajanja glavne rasprave.....pritvor određuje, produljuje i ukida vijeće ili sudac pojedinac pred kojim se rasprava vodi.

...”

Članak 105

“(1) Na sjednicu vijeća.....na kojoj se nakon predaje optužnice ispituje postoje li razlozi za pritvor, odnosno na kojoj se odlučuje o određivanju, ukidanju ili produljenju pritvora....

...”

Članak 107

“...

(2) Nakon podnošenja optužnice...[sudsko] vijeće.... svaka će dva mjeseca.... ispitivati postoje li zakonski uvjeti za daljnju primjenu mjere pritvora...”

Članak 367., stavak 1. taksativno navodi bitne povrede odredbi kaznenog postupka.

Članak 398

“...

(3) Rješavajući o žalbi [protiv rješenja], sud može rješenjem odbaciti žalbu kao nepravodobnu ili kao nedopuštenu, odbiti žalbu kao neosnovanu ili prihvatiti žalbu i rješenje preinačiti ili ukinuti i prema potrebi predmet uputiti na ponovno odlučivanje.

...”

Članak 480.

„Pravo na naknadu štete pripada i osobi:

1. koja je bila u pritvoru, a nije došlo do pokretanja kaznenog postupka, ili je postupak obustavljen pravomoćnim rješenjem, ili je pravomoćnom presudom oslobođena optužbe, ili je optužba odbijena.

...”

15. Mjerodavne odredbe Zakona o obveznim odnosima (*Narodne novine*, br. 35/2005 i 42/2008) glase kako slijedi:

Članak 19.

(1) Svaka fizička i pravna osoba ima pravo na zaštitu svojih prava osobnosti pod pretpostavkama utvrđenim zakonom.

(2) Pod pravima osobnosti u smislu ovoga Zakona razumijevaju se prava na život, tjelesno i duševno zdravlje, ugled, čast, dostojanstvo, ime, privatnost osobnog i obiteljskog života, slobodu i dr.

...”

Članak 1046.

Šteta jepovreda prava osobnosti (neimovinska šteta).

16. Mjerodavni dio Zakona o parničnom postupku (*Narodne novine*, br. 53/91, 91/92, 58/93, 112/99, 88/01 i 117/03) glase kako slijedi:

„Osoba koja namjerava podnijeti tužbu protiv Republike Hrvatske dužna se prije podnošenja tužbe obratiti nadležnom državnom odvjetništvu sa zahtjevom za mirno rješenje spora.

....

Ako zahtjev...ne bude prihvaćen ili o njemu ne bude odlučeno u roku od tri mjeseca od njegova podnošenja, podnositelj zahtjeva može podnijeti tužbu nadležnom sudu.

...”

PRAVO**I. NAVODNE POVREDE ČLANKA 5., STAVKA 1. KONVENCIJE**

17. Podnositelj zahtjeva prigovara da je bio pritvoren od 27. prosinca 2007. godine do 2. siječnja 2008. godine bez bilo kakvog rješenja kojom bi bio određen njegov pritvor i da je njegov pritvor tijekom toga razdoblja bio nezakonit. Pozvao se na članka 5., stavak 1. Konvencije koji glasi kako slijedi:

1. Svatko ima pravo na slobodu i na osobnu sigurnost. Nitko se ne smije lišiti slobode, osim u sljedećim slučajevima i u postupku propisanom zakonom:

- a) ako je zatvoren u skladu sa zakonom nakon presude nadležnog suda;
- b) ako je zakonito uhićen ili pritvoren zbog nepoštovanja zakonitog sudskog rješenja radi osiguranja izvršenja neke zakonom propisane obveze;
- c) ako je zakonito uhićen ili pritvoren radi dovođenja nadležnoj sudbenoj vlasti kad postoji osnovana sumnja da je počinio kazneno djelo ili kad je razumno vjerovati da je to nužno radi sprječavanja izvršenja kaznenog djela ili bijega nakon njegova počinjenja;
- d) ako se radi o zakonitom zatvaranju maloljetnika radi izricanja odgojne mjere nadzora ili o njegovu zakonitom pritvoru radi dovođenja nadležnoj sudbenoj vlasti;
- e) ako se radi o zakonitom lišenju slobode osoba radi sprječavanja širenja zaraznih bolesti, o pritvaranju umobolnika, alkoholičara, ovisnika o drogi ili skitnica;
- f) ako se radi o zakonitom uhićenju ili pritvoru neke osobe kako bi je se spriječilo da neovlašteno uđe u zemlju ili osobe protiv koje je u tijeku postupak protjerivanja ili izručenja.

A. Dopuštenost

18. Vlada tvrdi da podnositelj zahtjeva nije iscrpio domaća pravna sredstva. Nakon oduke Općinskog suda kojom je odbijena optužba protiv njega, podnositelj zahtjeva mogao je tražiti naknadu štete na temelju članka 480. Zakona o kaznenom postupku, što je on učinio te je donesena prvostupanjska presuda kojom je prihvaćen njegov tužbeni zahtjev. Postupak je sada u tijeku pred žalbenim sudom.

19. Podnositelj zahtjeva tvrdi da je iscrpio sva dostupna pravna sredstva.

20. Sud primjećuje kako je istina da podnositelj zahtjeva ima pravo tražiti naknadu štete na temelju članka 480. Zakona o kaznenom postupku u vezi s činjenicom da je bio u pritvoru, a da je optužba protiv njega pravomoćno odbijena. Međutim, ta osnova za naknadu štete ne odgovara prigovoru podnositelja zahtjeva na temelju članka 5., stavka 1. Sud primjećuje da se prigovor podnositelja zahtjeva koji je pred njim tiče činjenice da je bio pritvoren od 27. prosinca 2007. godine do 2. siječnja 2008. godine usprkos toga što je Županijski sud ukinuo odluku Općinskog suda u Osijeku od 12. prosinca 2007. godine kojom mu je bio određen pritvor. Po mišljenju podnositelja zahtjeva, on je od 27. prosinca 2007. godine do 2. siječnja 2008. godine bio pritvoren bez valjanog rješenja kojim bi mu bio određen pritvor. Ovaj je prigovor bitno različit od osnova zahtjeva podnositelja zahtjeva za naknadu štete povodom kojega je sada postupak u tijeku pred domaćim sudovima, te se ne može ispraviti u tom postupku. Sud stoga zaključuje da Vladin prigovor treba odbaciti.

21. Sud nadalje smatra da prigovor podnositelja zahtjeva nije očigledno neosnovan u smislu članka 35., stavka 3. Konvencije. Nije nedopušten s bilo koje druge osnove. Stoga treba utvrditi da je dopušten.

B. Osnovanost

1. Tvrđnje stranaka

22. Podnositelj zahtjeva tvrdi da je bio pritvoren od 27. prosinca 2007. godine do 2. siječnja 2008. godine bez bilo kakvog rješenja o njegovom pritvoru. To je bilo tako zato što je žalbeni sud dana 27. prosinca 2007. godine ukinuo prvotno rješenje kojim mu je bio određen pritvor od 12. prosinca 2007. godine i stoga ono više nije bilo na snazi. Međutim, žalbeni sud, koji je ukinuo rješenje o određivanju pritvora, a koji mu zapravo nije sâm odredio pritvor, ipak je propustio ukinuti pritvor.

23. Vlada tvrdi da je pritvor podnositelju zahtjeva bio određen odlukom Općinskog suda u Osijeku od 12. prosinca 2007. godine s osnova da je postojala opasnost da bi se on mogao skrivati. Ova je odluka ukinuta po žalbi iz strogo formalnih razloga, naime, branitelj podnositelja zahtjeva nije bio uredno pozvan na sjednicu vijeća na kojoj se odlučivalo o pritvoru

podnositelja zahtjeva. Ovaj postupovni nedostatak nije predstavljao veliku i očitu nepravilnost.

(b) Ocjena Suda

(a) Opća načela

24. Sud je postavio načela mjerodavna za ispitivanje prigovora podnositelja zahtjeva na temelju članka 5., stavka 1. Konvencije u presudi *Mooren* (vidi predmet *Mooren v. Germany* [GC], no. 11364/03, ECHR 2009-...). Mjerodavni odlomci glase kako slijedi:

(i) Sažeto ponavljanje mjerodavnih načela

72. Kad se radi o „zakonitosti“ pritvora, uključujući pitanje je li bio poštivan „zakonom propisani postupak“, Konvencija u biti upućuje na nacionalno pravo i postavlja obvezu da pritvor bude u skladu s njegovim materijalnim i postupovnim pravilima. Poštivanje nacionalnog prava nije, međutim, dostatno: članak 5., stavak 1. uz to traži da svako lišenje slobode bude u skladu sa svrhom zaštite pojedinca od arbitrarnosti (vidi *inter alia*, predmete *Erkalo v. the Netherlands*, 2. rujna 1998., stavak 52, *Reports of Judgments and Decisions* 1998-VI; *Steel and Others v. the United Kingdom*, 23. rujna 1998., stavak 54., *Reports* 1998-VII i *Saadi v. the United Kingdom* [GC], br. 13229/03, stavak 67., ECHR 2008-...). Sud nadalje mora utvrditi s tim u vezi poštuje li samo domaće pravo Konvenciju, uključujući opća načela izražena ili koja su njome implicirana, osobito načelo pravne sigurnosti (usporedi predmete *Baranowski v. Poland*, br. 28358/95, stavci 51.-52., ECHR 2000-III; *Ječius v. Lithuania*, br. 34578/97, stavak 56., ECHR 2000-IX i *Nasrullojev v. Russia*, br. 656/06, stavak 71., 11. listopada 2007.).

(α) Načela koja se primjenjuju na ispitivanje poštivanja domaće prava

73. Iako je u prvome redu na domaćim vlastima, i to sudovima, tumačiti i primjenjivati domaće pravo, nepoštivanje domaće prava povlači za sobom, na temelju članka 5., stavka 1., povredu Konvencije i Sud stoga može i treba preispitati je li bilo poštivano to pravo *Benham v. the United Kingdom*, 10. lipnja 1996., stavak 41., *Reports* 1996-III; *Baranowski*, stavak 50.; *Ječius*, stavak 68 i *Ladent v. Poland*, br. 11036/03, stavak 47., ECHR 2008-... (izvaci)).

74. Međutim, Sud je pojasnio, osobito u svojoj novijoj sudskoj praksi, da svaki nedostatak otkriven u rješenju kojim se određuje pritvor ne čini sam taj pritvor kao takav nezakonitim u smislu članka 5., stavka 1. Razdoblje pritvora je, u načelu, „zakonito“ ako se osniva na sudskom rješenju. Naknadno utvrđenje od strane domaće suda da je niži sud pogriješio na temelju domaće prava kad je donio to rješenje neće nužno retroaktivno utjecati na valjanost razdoblja pritvora u međuvremenu (vidi, *inter alia*, naprijed citirane predmete *Benham*, stavak 42; *Douiyeb v. the Netherlands* [GC], br. 31464/96, stavak 45., 4. kolovoza 1999.; *Minjat v. Switzerland*, br. 38223/97, stavak 41., 28. listopada 2003. i *Khudoyorov v. Russia*, br. 6847/02, stavak 128., ECHR 2005-X (izvaci)).

75. U svojoj novijoj sudskoj praksi Sud je, pozivajući se na usporedivo razlikovanje koje čini englesko pravo (usporedi naprijed citirani predmet stavak 43.-46. i *Lloyd and Others v. the United Kingdom*, br. 29798/96 i drugi, stavak 102., 105. et seq., 1. ožujka 2005.), dalje konkretno odredio okolnosti u kojima je pritvor ostao zakonit u

navedenom razdoblju u svrhu članka 5., stavka 1.: Za ocjenu poštivanja članka 5., stavka 1. Konvencije treba učiniti osnovno razlikovanje između *ex facie* nevaljanih rješenja kojima se određuje pritvor – na primjer onih koje je donio sud u prekoračenju svoje nadležnosti – (vidi premet *Marturana v. Italy*, br. 63154/00, stavak 78., 4. ožujka 2008.) ili onih u kojima zainteresirana stranka nije dobila propisnu obavijest o ročištu (vidi naprijed citirane predmete *Khudoyorov*, stavak 129 i *Liu v. Russia*, br. 42086/05, stavak 79., 6. prosinca 2007.) – i rješenja o određivanju pritvora koja su *prima facie* valjana i izvršiva, osim i dok ih ne ukine viši sud (*ibid.*). Rješenje o određivanju mora se smatrati *ex facie* nevaljanim ako nedostatak u rješenju predstavlja “veliku i očitu nepravilnost” u iznimnom smislu naznačenom u sudskoj praksi Suda (usporedi naprijed citirani predmet *Liu*, stavak 81.; *Garabayev v. Russia*, br. 38411/02, § 89, 7. lipnja 2007., ECHR 2007-... (izvaci) i *Marturana*, stavak 79.). Stoga, osim ako ne predstavljaju veliku i očitu nepravilnost, nedostatke rješenja kojima je određen pritvor mogu ispraviti domaći žalbeni sudovi u tijeku sudskog preispitivanja postupka.

(β) Tražena kvaliteta domaćeg prava

76. Sud, štoviše, mora utvrditi poštuje li samo domaće pravo Konvenciju, uključujući opća načela izražena u njoj ili njome implicirana. Što se tiče ove zadnje točke, Sud naglašava da je, što se tiče lišenja slobode, od osobite važnosti opće načelo pravne sigurnosti (vidi naprijed citirani predmet *Baranowski*, stavak 51.-52.; *Ječius*, stavak 56. i *Khudoyorov*, stavak 125.). Kad navodi da svako lišenje slobode mora biti „zakonito“ i određeno „u skladu s postupkom propisanim zakonom“, članak 5., stavak 1. ne upućuje tek natrag na domaće pravo; kao i izrazi „u skladu sa zakonom“ i „propisano zakonom“, u drugim stavcima članaka 8. do 11., on se također odnosi na „kvalitetu prava“, tražeći da bude u skladu s vladavinom prava, konceptom sadržanim u svim člancima Konvencije. „Kvaliteta prava“ u tom smislu podrazumijeva da kad nacionalno pravo dozvoljava lišenje slobode, ono mora biti dovoljno pristupačno, precizno i predvidljivo u svojoj primjeni, kako bi se izbjegao rizik arbitrarnosti (vidi predmete *Amuur v. France*, 25. lipnja 1996., stavak 50., *Reports* 1996-III I naprijed citirani predmet *Nasrulloev*, stavak 71.).

(γ) Načela koja se primjenjuju na pojam arbitrarnog pritvora

77. Niti jedan pritvor koji je arbitraran ne može biti u skladu s člankom 5., stavkom 1., pojam „arbitrarnosti“ u ovom se kontekstu proteže dalje od nepoštivanja nacionalnog prava. Kao posljedica toga, lišenje slobode koje je zakonito na temelju domaćega prava može još uvijek biti arbitrarno i tako protivno Konvenciji. I dok je sud prije formulirao opću definiciju koje vrste ponašanja od strane vlasti mogu predstavljati „arbitrarnost“ u svrhu članka 5., stavka 1., ključna načela razvijena su od predmeta do predmeta. Štoviše, iz sudske je prakse jasno da se pojam arbitrarnosti u kontekstu članka 5. mijenja do određene mjere, ovisno o vrsti pritvora o kojemu se radi (vidi naprijed citirani predmet *Saadi*, stavak 66.-68.).

78. Jedno opće načelo uspostavljeno u sudskoj praksi je da će pritvor biti „arbitraran“ kada, usprkos toga što je u skladu s formulacijom u domaćem pravu, postoji element *mala fides* na strani vlasti (usporedi predmete *Bozano v. France*, 18. prosinca 1986., stavak 59., Series A br. 111 i naprijed citirani predmet *Saadi*, stavak 69.) ili kad su domaće vlasti zanemarile pokušati pravilno primijeniti mjerodavne propise (vidi naprijed citirani predmet *Benham*, stavak 47.; naprijed citirani predmet *Liu*, stavak 82. i naprijed citirani predmet *Marturana* stavak 80.).

79. Nadalje, u kontekstu podstavka (c) članka 5., stavka 1. obrazloženje odluke kojim je određen pritvor mjerodavan je čimbenik pri utvrđivanju mora li se pritvor neke osobe smatrati arbitrarnim. Sud je smatrao da je to što sudske vlasti u svojim odlukama kojima su odobrile pritvor kroz produljeno vremensko razdoblje nisu dale nikakve

osnove, bilo nespojive s načelom zaštite od arbitrarnosti sadržanim u članku 5., stavku 1. (vidi predmete *Stašaitis v. Lithuania*, br. 47679/99, stavak 67., 21. ožujka 2002.; *Nakhmanovich v. Russia*, br. 55669/00, stavak 70., 2. ožujka 2006. i *Belevitskiy v. Russia*, br. 72967/01, stavak 91., 1. ožujka 2007.). Suprotno je utvrdio da se za pritvor podnositelja zahtjeva ne bi moglo reći da je arbitraran ako je domaći sud dao određene osnove koje opravdavaju nastavak pritvora (usporedi naprijed citirani predmet *Khudoyorov*, stavak 131.), osim ako su razlozi koji su dani krajnje lakonski i bez pozivanja na bilo koju pravnu odredbu prema kojoj bi pritvor podnositelja zahtjeva bio dozvoljen (usporedi naprijed citirani predmet *Khudoyorov*, stavak 157.).

80. Štoviše, Sud je potvrdio, osobito u kontekstu pod-stavaka (c) i (e) članka 5., stavka 1. da brzina kojom domaći sudovi zamjenjuju rješenja kojima se određuje pritvor koji je ili istekao ili je utvrđeno da je neispravan jest daljnji relevantni element pri ocjeni treba li se pritvor neke osobe smatrati arbitrarnim. Tako je Sud smatrao u kontekstu pod-stavka (c) da razdoblje od manje od mjesec dana između isteka prvotnoga rješenja o određivanju pritvora i izdavanja novoga, obrazloženoga rješenja o određivanju pritvora nakon vraćanja predmeta na ponovljeni postupak sa žalbenog suda nižem sudu nije učinilo pritvor podnositelja zahtjeva arbitrarnim (vidi naprijed citirani predmet *Minjat*, stavci 46. i 48.). Suprotno tome je utvrđeno da je razdoblje od više od godinu dana nakon vraćanja predmeta na ponovljeni postupak sa žalbenog suda prvostupanjskom sudu, u kojem je podnositelj zahtjeva ostao u stanju neizvjesnosti glede osnova njegovoga pritvora, zajedno s nepostojanjem roka u kojem je niži sud trebao preispitati njegov pritvor, učinilo pritvor podnositelja zahtjeva arbitrarnim (vidi naprijed citirani predmet *Khudoyorov*, stavci 136.-37.).

81. U kontekstu podstavka (e) članka 5., stavka 1. Sud smatra da se razmak od dva tjedna između prestanka važenja ranijeg rješenja kojim je određen pritvor u psihijatrijskoj bolnici i njegovog obnavljanja nakon toga ne može ni na koji način smatrati nerazumnim ili prekomjernim tako da se kod te odgode ne radi o arbitrarnom lišenju slobode (vidi predmet *Winterwerp v. the Netherlands*, 24. listopada 1979., stavak 49., Series A, br. 33). Suprotno tome, utvrđeno je da je odgoda od osamdeset dva dana između prestanka važenja prvotnog rješenja kojim je određen pritvor u psihijatrijskoj bolnici i njegovog obnavljanja, te nepostojanje odgovarajućih instrumenata zaštite kako bi se osiguralo da se pritvor podnositelja zahtjeva nerazumno ne odugovlači nesukladna sa svrhom članka 5., stavka 1. da štiti pojedince od arbitrarnog pritvora (vidi naprijed citirani predmet *Erkalo*, stavci 57.-60. u odnosu na podstavke (a) i (e) članka 5., stavka 1).

(b) Primjena ovih načela na ovaj predmet

25. Pri ispitivanju je li pritvor podnositelja zahtjeva bio „zakonit“ u smislu članka 5., stavka 1., uključujući i pitanje je li poštovan „postupak propisan zakonom“ Sud će prvo preispitati je li pritvor podnositelja zahtjeva u skladu s hrvatskim zakonom.

26. U ovome predmetu treba primijetiti da je dana 12. prosinca 2007. godine Općinski sud u Osijeku naložio pritvor podnositelja zahtjeva u vezi s kaznenim postupkom pokrenutim protiv njega, s osnova da je postojala opasnost da će ponoviti djelo.

27. Međutim, dana 27. prosinca 2007. godine Županijski sud u Osijeku utvrdio je da rješenje kojim je određen pritvor koji je izdao Općinski sud dana 12. prosinca 2007. godine nije u skladu s formalnim zahtjevima domaćeg prava navedenim u članku 105., stavku 1. Zakona o kaznenom postupku, jer branitelj nije bio propisno pozvan. Rješenje kojim je određen

pritvor tako je imalo postupovni nedostatak, budući da je bilo doneseno bez nazočnosti branitelja podnositelja zahtjeva, iako je bio pozvan.

28. Sud ponavlja da nedostaci rješenja kojim je određen pritvor nužno ne čine taj pritvor „nezakonitim“ u svrhu članka 5., stavka 1. Sud mora ispitati je li nedostatak u rješenju protiv podnositelja zahtjeva predstavljao „tešku i očiglednu nepravilnost“ na način da bi odnosno razdoblje njegovog pritvora učinio nezakonitim (vidi naprijed citirani predmet *Liu*, stavak 81.; predmete *Garabayev v. Russia*, br. 38411/02, stavak 89., 7. lipnja 2007., ECHR 2007-... (izvaci); *Maturana v. Italy*, br. 63154/00, stavak 79., 4. ožujka 2008. i naprijed citirani predmet *Mooren*, stavak 84.).

29. Pri utvrđivanju je li rješenje o određivanju pritvora od 12. prosinca 2007. godine imalo „tešku i očiglednu nepravilnost“ tako da bude *ex facie* nevaljano, što bi zauzvrat učinilo pritvor podnositelja zahtjeva koji se osniva na tom rješenju nezakonitim u svrhu članka 5., stavka 1., Sud će uzeti u obzir sve okolnosti predmeta, uključujući, osobito, ocjenu koju su izvršili domaći sudovi.

30. Nije bilo navedeno da bi dana 12. prosinca 2007. godine Općinski sud postupao u prekoračenju svoje nadležnosti. Uistinu, prema domaćem pravu, imao je ovlast naložiti pritvor podnositelja zahtjeva u odnosu na kazneni postupak koji je bio u tijeku protiv njega pred tim istim sudom. Rješenje kojim je određen pritvor od 12. prosinca 2007. godine nije bilo ukinuto zato što Općinski sud nije dao obrazloženje koje opravdava nužnost držanja podnositelja zahtjeva u pritvoru, nego zbog postupovnog nedostatka. Sud primjećuje da je Općinski sud imenovao branitelja podnositelju zahtjeva već 6. prosinca 2007. godine, prije nego što je bilo doneseno rješenje kojim je određen njegov pritvor i prije nego je bio uhićen. Prije održavanja ročišta koje se tiče pritvora podnositelja zahtjeva, Općinski sud je pozvao branitelja telefaksom dana 12. prosinca 2007. godine u 10:55 sati. Međutim, kasnije se pokazalo da branitelj nije primio poziv budući da je u to vrijeme bio na jednom drugom ročištu. U takvim okolnostima Sud smatra da postupovni nedostatak o kojemu je riječ ne predstavlja „tešku i očiglednu nepravilnost“ u iznimnom smislu naznačenom u sudskoj praksi (usporedi predmet *Lloyd and Others v. the United Kingdom*, br. 29798/96 et seq., stavak 114., 1. ožujka 2005.).

31. Nadalje, Sud ne nalazi da je Općinski sud postupao *in mala fide*, ili da je zanemario pokušati pravilno primijeniti mjerodavni postupak. Činjenica da su se u žalbenom postupku otkrili neki nedostaci ne znači sama po sebi da je pritvor bio nezakonit (vidi predmete *Gaidjurgis v. Lithuania* (dec.), br. 49098/99, 16. siječnja 2001.; *Benham v. the United Kingdom*, presuda od 10. lipnja 1996., *Reports of Judgments and Decisions* 1996-III, stavak 47. i *Liu v. Russia*, br. 42086/05, stavak 82., 6. prosinca 2007.).

32. Glede ovoga predmeta, Sud primjećuje da je Županijski sud ukinuo odluku od 12. prosinca 2007. godine zbog postupovnog nedostatka. Nema nikakve dvojbe da je žalbeni sud ovlašten ukinuti odluku koja je predmetom njegovog preispitivanja i vratiti predmet na ponovljeni postupak. Uistinu,

prema domaćem pravu, on je imao ovlaštenje ukinuti prvostupanjsko rješenje o pritvoru na temelju članka 398., stavka 3. Zakona o kaznenom postupku. Glede odluke Županijskog suda da podnositelj zahtjeva ostane u pritvoru, Sud primjećuje da se u obrazloženju svoje odluke Županijski sud, kako je to naprijed navedeno, pozvao na formalne nedostatke postupka koji je doveo do pobijanog rješenja Općinskog suda. S druge strane, Županijski sud nije ni na koji način doveo u pitanje postojanje osnova za određivanje pritvora, točnije, opasnost ponovnog počinjenja kaznenog djela. Nadalje, ni na koji način nije dovedena u pitanje osnovana sumnja da je podnositelj zahtjeva počinio kazneno djelo. Tako Sud prihvaća da se odluka Županijskog suda da podnositelj zahtjeva ostane u pritvoru osnivala na tim osnovama. Stoga se može pretpostaviti da su odlukom Županijskog suda prihvaćeni razlozi koje je dao Općinski sud za zadržavanje podnositelja zahtjeva u pritvoru (vidi, *a contrario*, predmet *Bakhmutskiy v. Russia*, br. 36932/02, stavak 112., 25. lipnja 2009.).

33. Sud je nadalje prihvatio u prijašnjim predmetima da brzina kojom domaći sudovi zamjenjuju rješenje kojima se određuje pritvor koje je ili isteklo ili je utvrđeno da je neispravno jest daljnji relevantni element pri ocjeni treba li se pritvor neke osobe smatrati arbitrarnim (vidi predmete *Minjat v. Switzerland*, br. 38223/97, stavci 46. i 48., 28. listopada 2003.; naprijed citirani predmet *Khudoyorov*, stavci 136.-37. i naprijed citirani predmet *Mooren*, stavak 95.).

34. U ovome je predmetu, nakon odluke Županijskog suda od 27. prosinca 2007. godine da vrati predmet Općinskom sudu na ponovljeni postupak, podnositelj zahtjeva ostao u pritvoru do 2. siječnja 2008. godine kad je Općinski sud donio novo rješenje kojim mu je odredio pritvor, a koje je doneseno nakon što je održana sjednica vijeća u nazočnosti branitelja. Tako je razdoblje o kojemu je riječ trajalo pet dana, što po mišljenju Suda izgleda razumnim u danim okolnostima. Sud nalazi da niti vrijeme koje je proteklo između utvrđenja Županijskog suda da je rješenje o određivanju pritvora neispravno i donošenja novoga rješenja o određivanju pritvora od strane Općinskog suda ne čini pritvor podnositelja zahtjeva arbitrarnim (vidi, kao usporedbu, naprijed citirani predmet *Mooren*, stavak 96.).

35. Uzimajući u obzir naprijed navedeno, Sud zaključuje da je pritvor podnositelja zahtjeva bio „zakonit“ i „u skladu s postupkom propisanim zakonom“ u svrhu članka 5., stavka 1.

36. Stoga nije bilo nikakve povrede članka 5., stavka 1. Konvencije.

II. NAVODNA POVREDA ČLANKA 5., STAVKA 4. I ČLANKA 13. KONVENCIJE

37. Podnositelj zahtjeva prigovara da u postupku koji se tiče zakonitosti njegovoga pritvora nisu bila poštivana jamstva članka 5., stavka 4. i članka 13. Konvencije, koji glase:

Članak 5. stavak 4.

4. Svatko tko je lišen slobode uhićenjem ili pritvaranjem ima pravo pokrenuti sudski postupak u kojem će se brzo odlučiti o zakonitosti njegova pritvaranja ili o njegovu puštanju na slobodu ako je pritvaranje bilo nezakonito

Članak 13.

„Svatko čija su prava i slobode koje su priznate u ovoj Konvenciji povrijeđene ima pravo na djelotvorna pravna sredstva pred domaćim državnim tijelom čak i u slučaju kad su povredu počinile osobe koje su djelovale u službenom svojstvu.“

A. Dopuštenost

38. Sud primjećuje da ovaj dio zahtjeva nije očigledno neosnovan u smislu članka 35., stavka 3. Konvencije. Nadalje primjećuje da nije nedopušten po bilo kojoj drugoj osnovi. Stoga treba biti utvrđeno da je dopušten.

B. Osnovanost*1. Tvrdnje stranaka*

39. Podnositelj zahtjeva tvrdi da je Ustavni sud utvrdio da je njegova ustavna tužba od 15. siječnja 2008. godine, podnesena protiv rješenja Županijskog suda u Osijeku od 27. prosinca 2007. godine, nedopuštena samo s osnova što je u međuvremenu bilo doneseno novo rješenje kojim je produljen njegov pritvor. Po mišljenju podnositelja zahtjeva, takva praksa protivna je zahtjevima članka 5., stavka 4. i članka 13. Konvencije.

40. Vlada tvrdi da je pritvor podnositelja zahtjeva produljen od strane nadležnih sudova i da je podnositelj zahtjeva također imao pravo zatražiti na temelju domaćega prava ukidanje pritvora. Podnositelj zahtjeva mogao je uložiti žalbu protiv svih odluka koje se tiču njegovoga pritvora i o njegovim se žalbama brzo odlučivalo. Glede ovlasti Ustavnoga suda u stvarima koje se tiču pritvora, Vlada tvrdi da je on bio ovlašten preispitati rješenja kojima se određuje i produljuje pritvor i ukinuti takva rješenja kad utvrdi da su povrijedila pravo na osobnu slobodu, zajamčeno Ustavom i Konvencijom. Međutim, zahtjevi članka 5., stavka 4. u Hrvatskoj zadovoljeni su sudskom zaštitom od strane nižih sudova i ne mogu ići tako daleko da budu primjenjivi na postupak koji se tiče ustavne tužbe.

*2. Ocjena Suda***(a) Opća načela**

41. Sud ponavlja da je svrha članka 5., stavka 4. osigurati da osobe koje su uhićene i pritvorene imaju pravo na sudski nadzor nad zakonitošću mjere

kojoj su time podvrgnute (vidi, *mutatis mutandis*, predmete *De Wilde, Ooms and Versyp v. Belgium*, 18. lipnja 1971., stavak 76., Series A br. 12 i *Ismoilov and Others v. Russia*, br. 2947/06, stavak 145., 24. travnja 2008.). Pravno sredstvo mora biti dostupno dok je neka osoba u pritvoru kako bi se toj osobi omogućilo dobiti brzo sudsko preispitivanje zakonitosti pritvora, koje može dovesti, kad je to odgovarajuće, do njegovog ili njezinog puštanja na slobodu. Postojanje pravnog sredstva koje traži članak 5., stavak 4. mora biti dovoljno izvjesno, ne samo u teoriji nego i u praksi, bez čega će mu nedostajati pristupnosti i djelotvornosti koja se traži u svrhu te odredbe (vidi, *mutatis mutandis*, predmete *Stoichkov v. Bulgaria*, br. 9808/02, stavak 66. *in fine*, 24. ožujka 2005. i *Vachev v. Bulgaria*, br. 42987/98, stavak 71., ECHR 2004-VIII). Dostupnost pravnog sredstva podrazumijeva, *inter alia*, da okolnosti koje su vlasti dobrovoljno stvorile moraju biti takve da podnositeljima zahtjeva pruže stvarnu mogućnost korištenja toga pravnog sredstva (vidi, *mutatis mutandis*, predmete *Čonka v. Belgium*, br. 51564/99, stavci 46. i 55., ECHR 2002-I).

(b) Primjena ovih načela na ovaj predmet

42. Sud prvo primjećuje da na temelju mjerodavnog domaćeg prava, nakon što bude podignuta optužnica, pritvor mora biti preispitivan od strane suda svaka dva mjeseca. Sud primjećuje da je u okolnostima ovoga predmeta zakonitost pritvora podnositelja zahtjeva razmatrao Županijski sud u Osijeku dana 27. prosinca 2007. godine i da je ukinuo rješenje Općinskog suda u Osijeku kojim je određen pritvor podnositelju zahtjeva, ali mu nije ukinuo pritvor. Podnositelj zahtjeva je podnio ustavnu tužbu dana 15. siječnja 2008. godine, prigovarajući da je on morao ostati u pritvoru, iako je rješenje kojim mu je određen pritvor bilo ukinuto.

43. Sud nadalje primjećuje da nacionalni sustav dozvoljava ustavnu tužbu protiv svake žalbene odluke koja se tiče pritvora. Međutim, Sud primjećuje da je praksa Ustavnog suda da utvrdi nedopuštenom svaku ustavnu tužbu kad je, prije nego je on donio odluku, u međuvremenu doneseno novo rješenje kojim se produljuje pritvor. Tako je ustavna tužba podnositelja zahtjeva od 15. siječnja 2008. godine utvrđena nedopuštenom s tih osnova. Sud se stoga treba baviti pitanjem poštuju li odluke Ustavnog suda od 18. veljače 2008. godine zahtjeve članka 5., stavka 4. Konvencije.

44. S tim u vezi Sud ponavlja da prema njegovoj sudskoj praksi, članak 5., stavak 4. u sebi sadrži, kao i članak 6., stavak 1., pravo na pristup sudu, koje može biti podložno samo razumnim ograničenjima koja ne narušavaju samu njegovu bit (vidi predmete *Shishkov v. Bulgaria*, no. 38822/97, §§ 82-90, ECHR 2003-I, and *Bochev v. Bulgaria*, no. 73481/01, § 70, 13. studenog 2008).

45. Nadalje, članak 5., stavak 4. ne obvezuje države ugovornice da uspostave drugu razinu nadležnosti za preispitivanje zahtjeva za puštanje iz pritvora. Ipak, država koja uspostavi takav sustav mora, u načelu,

prিতvoreniciima dati ista jamstva u žalbenom postupku kao i u prvom stupnju (vidi predmete *Toth v. Austria*, 12. prosinca 1991., stavak 84., Series A br. 224; *Rutten v. the Netherlands*, br. 32605/96, stavak 53., 24. srpnja 2001.; *Lanz v. Austria*, br. 24430/94, stavak 42., 31. siječnja 2002. i *Svipsta v. Latvia*, br. 66820/01, stavak 129., ECHR 2006-III). Sud smatra da se isto primjenjuje u sustavu koji predviđa ustavnu tužbu protiv rješenja kojima se određuje ili produljuje pritvor.

46. Međutim, hrvatski sustav, iako dozvoljava ustavnu tužbu, ostavlja Ustavnom sudu da čeka novo rješenje o produljenju pritvora i da utvrdi da je ustavna tužba protiv prethodnog rješenja nedopuštena. Tako je Ustavni sud, iako je podnositelj zahtjeva podnio ustavnu tužbu protiv rješenja Županijskog suda u Osijeku od 12. prosinca 2007. godine, odlučivao o ustavnoj tužbi podnositelja zahtjeva tek 18. veljače 2008. godine i to samo da bi utvrdio da je ustavna tužba nedopuštena jer je u međuvremenu doneseno novo rješenje. Sud nalazi da se o ustavnoj tužbi podnositelja zahtjeva od 15. siječnja 2008. godine nije brzo odlučilo, te da je dozvoljeno da pitanje ustavnosti njegovog pritvora ostane neriješeno.

47. Po mišljenju Suda, to što Ustavni sud nije brzo odlučio o ustavnoj tužbi podnositelja zahtjeva učinilo je nemogućim osigurati pravilno i smisleno funkcioniranje sustava za preispitivanje njegovoga pritvora, kako to predviđa nacionalno pravo. Time što je utvrdio da je ustavna tužba podnositelja zahtjeva nedopuštena jednostavno zbog toga što je u međuvremenu bilo doneseno novo rješenje kojim je produljen njegov pritvor, Ustavni sud nije zadovoljio zahtjev „da okolnosti koje su vlasti dobrovoljno stvorile moraju biti takve da podnositeljima zahtjeva pruže stvarnu mogućnost korištenja toga pravnog sredstva.“ Tako nije ispunio svoju obvezu iz članka 5., stavka 4. Konvencije da preispita zakonitost pritvora podnositelja zahtjeva. Stoga je došlo do povrede te odredbe.

48. S obzirom na naprijed navedeni zaključak, Sud smatra da nema potrebe prigovor ispitati odvojeno na temelju članka 13. Konvencije.

III. NAVODNA POVREDA ČLANKA 6. KONVENCIJE

49. I kao posljednje, podnositelj zahtjeva prigovara da je u kaznenom postupku protiv njega prekršen članak 6., bez daljnjeg potkrepljenja te tvrdnje.

50. U svjetlu sveg materijala koji posjeduje i u mjeri u kojoj su stvari kojima se prigovara u njegovoj nadležnosti, Sud smatra da ovaj dio zahtjeva ne otkriva naizgled nikakvu povredu Konvencije. Slijedi da je ovaj dio zahtjeva nedopušten na temelju članka 35., stavka 3. kao očigledno neosnovan i da ga treba odbaciti na temelju članka 35., stavka 4. Konvencije.

IV. PRIMJENA ČLANKA 41. KONVENCIJE

51. Članak 41. Konvencije predviđa:

„Ako Sud utvrdi da je došlo do povrede Konvencije i dodatnih protokola, a unutarnje pravo zainteresirane visoke ugovorne stranke omogućava samo djelomičnu odštetu, Sud će, prema potrebi, dodijeliti pravednu naknadu povrijeđenoj stranci.“

A. Šteta

52. Podnositelj zahtjeva potražuje 3.000 eura (EUR) na ime neimovinske štete.

53. Vlada smatra da je zahtjev prekomjeran.

54. Sud podnositelju zahtjeva dosuđuje iznos od 1.000 EUR na ime neimovinske štete, uz sav porez koji bi mogao biti zaračunat podnositelju zahtjeva.

B. Troškovi i izdaci

55. Podnositelj zahtjeva također potražuje 1.260 EUR na ime troškova i izdataka nastalih pred domaćim sudovima: 840 EUR za svoju ustavnu tužbu i 1.700 EUR za troškove i izdatke nastale pred Sudom.

56. Vlada nije stavila nikakve primjedbe glede iznosa zatraženih troškova.

57. Prema sudskoj praksi Suda, podnositelj zahtjeva ima pravo na naknadu troškova i izdataka samo u mjeri u kojoj se dokaže da ih je stvarno i neophodno pretrpio i da je njihova visina bila razumna. U ovome predmetu, uzimajući u obzir dokumente koje posjeduje, i naprijed navedene kriterije, Sud smatra da je zahtjev podnositelja zahtjeva pred Ustavnim sudom imao u biti cilj ispraviti povredu Konvencije navedenu pred Sudom, te da se troškovi nastali u odnosu na taj pravni lijek mogu uzeti u obzir kad se ocjenjuje zahtjev za naknadu troškova (vidi naprijed citirane predmete *Scordino*, stavak 28. i *Medić v. Croatia*, br. 49916/07, stavak 50., 26. ožujka 2009.). Uzimajući u obzir informacije koje posjeduje, i naprijed navedene kriterije, Sud dosuđuje podnositelju zahtjeva iznos od 840 EUR na ime troškova i izdataka nastalih u domaćem postupku i iznos od 1.700 EUR na ime postupka pred Sudom, uz sav porez koji bi mogao biti zaračunat podnositelju zahtjeva na taj iznos.

C. Zatezna kamata

58. Sud smatra primjerenim da se zatezna kamata temelji na najnižoj kreditnoj stopi Europske središnje banke uvećanoj za tri postotna boda.

IZ TIH RAZLOGA, SUD JEDNOGLASNO

1. *proglašava* da su prigovori koji se odnose na pravo podnositelja zahtjeva na osobnu slobodu i prigovor koji se odnosi na postupak koji se tiče zakonitosti njegovog pritvora kao i prigovor zbog nepostojanja djelotvornog pravnog sredstva dopušteni, a ostatak zahtjeva nedopušten.
2. *presuđuje* da je nije došlo do povrede članka 5., stavka 1. Konvencije;
3. *presuđuje* da je došlo do povrede članka 5., stavka 4. Konvencije;
5. *presuđuje* da nema potrebe ispitivati prigovor na temelju članka 13. Konvencije;
6. *presuđuje*
 - (a) da tužena država podnositelju zahtjeva treba isplatiti, u roku od tri mjeseca od dana kad presuda postane konačnom u skladu s člankom 44. stavkom 2. Konvencije, slijedeće iznose koje je potrebno preračunati u hrvatske kune prema tečaju važećem na dan namirenja:
 - (i) 1.000 EUR (tisuću eura) na ime neimovinske štete;
 - (ii) 2.540 EUR (dvije tisuće petsto četrdeset eura) na ime troškova i izdataka;
 - (b) da se od protoka naprijed navedena tri mjeseca do namirenja na prethodno spomenute iznose plaća obična kamata prema stopi koja je jednaka najnižoj kreditnoj stopi Europske središnje banke tijekom razdoblja neplaćanja, uvećanoj za tri postotna boda;
7. *odbija* ostatak zahtjeva podnositelja za pravednu naknadu.

Sastavljeno na engleskome jeziku i otpravljeno u pisanom obliku dana 1. srpnja 2010. u skladu s pravilom 77. stavcima 2. i 3. Poslovnika Suda.

Søren Nielsen

Christos Rozakis

Tajnik

Predsjednik